

โครงการโรงเรียนประชารัฐ
โรงเรียนดีใกล้บ้าน

การบูรณาการการจัดสรร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ทงทง โชติสรยุทธ
สทวทศ เอี่ยมวิภาณเกียรติ และทีม OS
คณะกรรมการโรงเรียนดีใกล้บ้าน

โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ?

- ความเหลื่อมล้ำทางการสังคม !!
- โรงเรียนดี ห่างไกลเกินไป เสียค่าใช้จ่ายสูง
- โรงเรียนใกล้บ้าน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก
 - ครูไม่ครบชั้น ไม่ครบวิชา
 - สิ่งอำนวยความสะดวก ไม่พร้อมจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
 - ผู้บริหาร และครู ย้ายบ่อย
 - ฯลฯ

**โรงเรียนขนาดเล็ก
เพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็ว**

↓

**ต้นทุนการจัดการศึกษา สูงขึ้น
โดยไม่ได้คุณภาพเพิ่มขึ้น !!**

โรงเรียน(คุณภาพดี)ใกล้บ้าน

↓

ใกล้บ้าน

โรงเรียนมีความพร้อมเบื้องต้นในการจัดการศึกษา
ครูครบชั้นครบวิชา
มีผู้บริหาร และครู ที่พร้อมทุ่มเท มีศักยภาพ
 ฯลฯ

คุณภาพการศึกษา ?

- มีห้องเรียนอย่างน้อย 2 ห้องเรียนในระดับอนุบาล (และพร้อมจะเพิ่มเป็น 3 ห้องเรียนสำหรับ อ.3) และอย่างน้อย 6 ห้องเรียนในระดับประถม โดยมีนักเรียนระดับอนุบาล 15-25 คนต่อห้อง ระดับประถม 15-30 คนต่อห้อง ในระยะยาว โดยระยะสั้นไม่เกิน 30/40/40 คนต่อห้อง สำหรับอนุบาล ประถม และมีมัธยม ตามลำดับ
- มีบุคลากรเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ให้ได้คุณภาพทางการศึกษา

คุณภาพการศึกษา ? (ต่อ)

- มีครูครบทุกห้องเรียนอย่างเหมาะสม
 - ในระดับอนุบาล มีครู 2 คนต่อห้องเรียนทั้งแผนการเรียนปฐมวัยหรือเทียบเท่า
 - ในระดับประถม มีอย่างน้อย 1 คนต่อห้องเรียน ทั้งแผนการเรียนภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ หรือคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ อย่างเหมาะสม
- มีผู้บริหาร 1 คน ที่จบปริญญาโททางการศึกษา หรือเทียบเท่า
- มีธุรการและนักการภารโรงอย่างน้อย 1 คน
- มีครูชำนาญการพิเศษ 1 คน
- มีครูชำนาญการพิเศษหรือชำนาญการ 1 คน
- มีครูอัตราจ้างสอนพิเศษ และบริหารจัดการเรียนการสอน 1 คน
- ฯลฯ
- มีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พร้อม อย่างน้อยตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพเบื้องต้นของโรงเรียน FSQI (Fundamental School Quality Index) ของสหประชาชาติ

คุณภาพการศึกษา ? (ต่อ)

- มีระบบการบริหารจัดการที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรักษาคุณภาพได้อย่างยั่งยืน

- มีกระบวนการ PLC ระหว่างครูและครู และผู้อำนวยการ และบุคลากรทั้งหมด
- โดยใช้หลักการให้ คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหาร มีความรับผิดชอบ (accountability) ต่อผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญต่อสาธารณะ

• ฯลฯ

โรงเรียนประถมดีใกล้บ้าน ?

1. กำหนด โรงเรียนแม่เหล็ก (M) เมืองต้น จากโรงเรียนประถม ที่มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- นักเรียนไม่น้อยกว่า 120 คน เพื่อให้แน่ใจมีห้องเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ สะท้อนความใส่ใจของชุมชน
- เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อสะท้อนศักยภาพ
- มีสนามฟุตบอลขนาดใหญ่ (ฟ.3 และ ฟ.3พิเศษ) เพื่อสะท้อนว่ามีพื้นที่มากเพียงพอ
- ไม่เป็นโรงเรียนการศึกษาพิเศษ

โรงเรียนประถมดีใกล้บ้าน ? (ต่อ)

2. สามารถรองรับนักเรียนจากโรงเรียนในรัศมีการเดินทางไม่เกิน 5 นาที (ตามแนวทางการ สพฐ. ที่ไม่เกิน 6 กม. เทียบได้กับโรงเรียนถนนที่โรงเรียนอยู่ได้เฉลี่ย 72 กม./ชม.) โดยนักเรียนรวมไม่เกิน 30/40/40 ตามชั้นตอนตามลำดับ ต่อไปนี้

- S วิชา ๒ ที่ใกล้ที่สุดไม่เกิน 5 นาที โดยนักเรียนไม่เกิน 30/40/40 เพื่อให้ครอบคลุม S ให้ได้มากที่สุดก่อน
- S ที่เหลือที่ใกล้ที่สุดไม่เกิน 5 นาที ควบกันเหลือ 1 เพื่อเป็น SM (S ที่เหลือเป็น M จากการคำนวณ)
- S ที่เหลือ ที่ใกล้ SM ไม่เกิน 5 นาที จะถูกดึงเข้า โดยไม่เกิน 30/40/40
- M ที่อยู่ใกล้ที่ใกล้ที่สุด 5 นาที รวมกัน โดยไม่เกิน 30/40/40

โรงเรียนประถมดีใกล้บ้าน ? (ต่อ)

3. สามารถรองรับนักเรียนจากโรงเรียนในรัศมีการเดินทางไม่เกิน 10 นาที เข้าด้วยกัน โดยนักเรียนไม่เกิน 30/40/40

- S วิชา ๒ M หรือ SM ที่ใกล้ที่สุดไม่เกิน 10 นาที โดยนักเรียนไม่เกิน 30/40/40
- S ที่เหลือที่ใกล้ที่สุดไม่เกิน 10 นาที ควบกันเหลือ 1 เพื่อเป็น SM

4. สามารถรองรับนักเรียนจากโรงเรียนในรัศมีการเดินทางไม่เกิน 30 นาที เข้าด้วยกัน โดยนักเรียนไม่เกิน 30/40/40

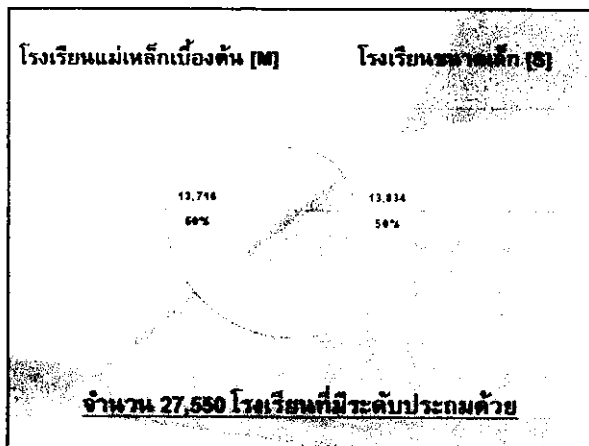
- S ที่เหลือ S ที่เหลือวิชา ๒ M หรือ SM ที่ใกล้ที่สุดไม่เกิน 30 นาทีที่ยังว่างพอ

โรงเรียนประถมดีใกล้บ้าน ? (ต่อ)

5. S ที่เหลืออยู่จะพิจารณาว่าความเป็น Standalone หรือไม่
6. โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่มีนักเรียนแล้ว เพราะนักเรียนโอนย้ายไป ๒ หรือ ๓๓ หมอนแล้ว จะได้รับการพิจารณาให้แปลงสภาพเป็น ศูนย์เรียนรู้และกิจกรรชุมชนบ้าน... โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานศูนย์ดังกล่าว โดยได้รับงบประมาณการดำเนินการจากรัฐ
7. ในกรณีที่มีความจำเป็น อาจพิจารณาขยายโรงเรียน ๒ ให้รองรับนักเรียนได้มากขึ้น
8. ทำงานกับเขตการศึกษา เพื่อปรับโมเดลการจัด Education Supply ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนการดำเนินการจริง

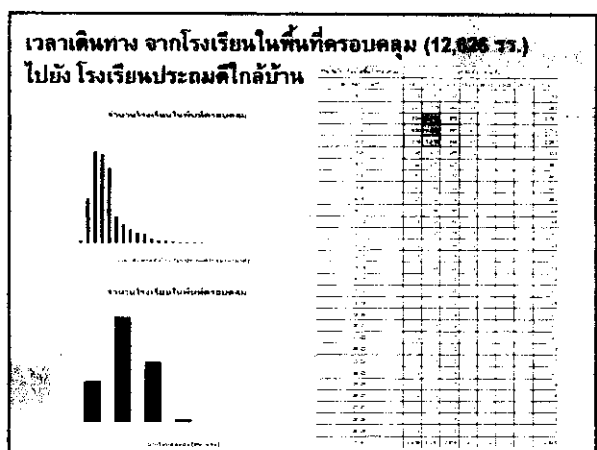
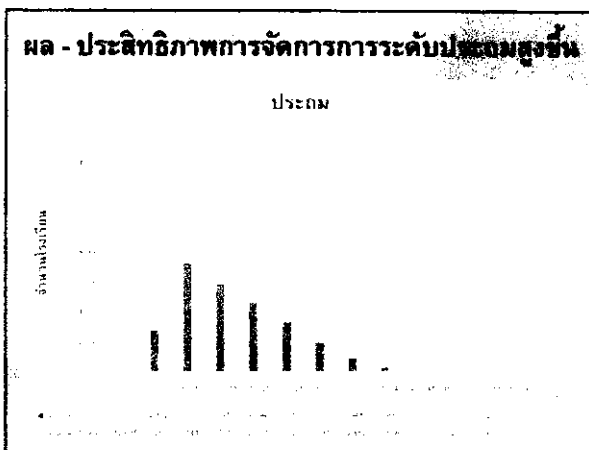
โรงเรียนมัธยมดีใกล้บ้าน ?

- เป็นโครงการนำร่อง
- โรงเรียนมัธยมดีใกล้บ้าน คือ โรงเรียนมัธยมที่มีโรงเรียนขยายโอกาส ที่มีนักเรียนในระดับมัธยมต้น น้อยกว่า 120 คน อยู่ห่างไม่เกิน 5 นาทีการเดินทาง

สรุปผลการทำ Education Mapping

- โรงเรียนประถมศึกษาใกล้บ้าน 8,959 โรงเรียน
 - โรงเรียนในพื้นที่ครอบคลุม 12,626 โรงเรียน
- โรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้บ้าน 556 โรงเรียน
 - โรงเรียนในพื้นที่ครอบคลุม 649 โรงเรียน

แล้วอย่างไรต่อ ??

- พัฒนาเกณฑ์ครูใหม่ และผู้บริหารโรงเรียน ที่มีคุณภาพ และมีศักยภาพ
- พัฒนาระบบจูงใจ ให้ครู และผู้บริหาร ให้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ตัวนักเรียน และอยากอยู่โรงเรียนที่เล็กกว่า
 - การใช้การประเมินคุณภาพการศึกษา ของ สมศ. กระตุ้นการยกระดับคุณภาพการศึกษา
 - การใช้การประเมินความดีความชอบ วิทยฐานะ

แล้วอย่างไรต่อ ??

- พัฒนากลไกการทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อให้เข้าใจโครงการนี้
- เตรียมการ ศูนย์เรียนรู้ และกิจกรรมชุมชน สำหรับโรงเรียนในพื้นที่ครอบคลุม เพื่อรองรับชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการนี้
- ฯลฯ

เป้าหมาย ??

- เริ่มปีการศึกษา 2560 ให้ได้มากที่สุด
- เก็บตกในปีการศึกษา 2561

ต้องใช้ ยุทธศาสตร์ และ

นวัตกรรมทางการจัดการศึกษา

จึงจะทำให้ก้าวกระโดด ไปสู่เป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม ได้ทันเวลา ภายใต้สถานการณ์ที่จำกัด

Best Practices → Process

→ Massively Scalable Process

(กระบวนการที่ทำตามได้ง่าย และขยายผลได้ง่าย)

การแก้ปัญหาประเทศระยะยาว กับ การแก้ปัญหามหาการศึกษา ต้องเป็นเรื่องเดียวกัน

ต้องมีแนวคิดของเนื้อหาหลักสูตร และกิจกรรม ที่สร้างคนที่มีคุณภาพและมีศักยภาพ โดยพัฒนาขีดความสามารถในศตวรรษที่ 21 ขณะเดียวกัน ต้องลงรายละเอียดที่สามารถแก้ปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยได้ สามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญ ที่จะทำให้ประเทศไทยมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างยั่งยืน

ทุกเป้าหมายที่ต้องการให้เกิด ต้องมี
กรอบแนวคิด หลักสูตร กิจกรรม
กระบวนการเรียนรู้
และการประเมินผล รองรับ

ทุกหลักสูตร ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า

- เรียนไปทำไม ?
- ผลสัมฤทธิ์สุดท้ายที่ต้องการที่เป็นรูปธรรมและมีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในอนาคต คืออะไร ?
- ใช้กระบวนการอย่างไร จึงจะเกิดผลที่ต้องการได้จริง 100% ?
- แล้ว จะประเมินผลอย่างไร ถึงรู้ว่า เกิดขึ้นในหัวเด็กจริง ?

ผลการเปลี่ยนแปลง จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพได้
โดยเพียง เปลี่ยนวิธีคิด
แล้วดำเนินกิจกรรมปกติที่จำเป็นต้องทำนั้น
ด้วย กระบวนการที่ต่างจากเดิม เท่านั้นเอง

งานต้องไม่หนักเพิ่มขึ้น ไม่มีงานเพิ่มโดยไม่จำเป็น

- ไม่ใช่เวลาเดิม โดยทำของเดิมให้ได้ผลที่ดีกว่าเดิม
- มีกระบวนการที่ได้ผลสูง และง่ายต่อการทำตามโดยครูคนเดิม
- ใช้แรงจูงใจ และสร้างแรงบันดาลใจ ให้เด็กอยากเหนื่อย ด้วยตนเอง

สมศ.

- **Red Zone** – การประเมินสมรรถนะพื้นฐาน
ที่จำเป็นในการเรียนรู้เพื่อดำเนินชีวิต
- **Green Zone** - การประเมินความโดดเด่น
แห่งการเรียนรู้เพื่อสมรรถนะ

ส่งการบ้าน 16 มีนาคม 2560

สำนักนโยบายและแผน สทศ
dataobec@gmail.com

พิจารณายืนยันความเหมาะสมของ
รายชื่อโรงเรียนประถมศีก์ไกล่บ้าน และโรงเรียนมัธยมศีก์ไกล่บ้าน
โดยเน้นความพร้อมทางกายภาพว่า “รับได้หรือไม่”
และ**ความสนใจ**ของโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ครอบคลุม

คาดหวังว่า ความเป็นโรงเรียนอื่นในพื้นที่ครอบคลุม
ต้องให้เหตุผลประกอบที่ชัดเจน
หากพบข้อขัดแย้งสับสนควรที่ปรึกษาหารือ ช่วยกันด้วย

โครงการโรงเรียนประชารัฐ โรงเรียนดีใกล้บ้าน

การบูรณาการการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และเห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคม

นาง ชัยศิริยุทธ
รศ.วิทย์ เขื่อนรักษาเกียรติ และทีม GIS
คณะทำงานโรงเรียนดีใกล้บ้าน

เรามี อนาคตของประเทศ
เป็นเดิมพัน
ที่พวกเราแพ้ไม่ได้ !!